

Αγίου Γρηγορίου Παλαμά. Ομιλία εις την Κυριακή των Μυροφόρων.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΑ
(Όπου και αναφέρεται ότι πρώτη ή Θεοτόκος είδε τον Κύριο μετά την εκ νεκρών ανάστασί του)

Η ανάστασις του Κυρίου είναι ανανέωσις της ανθρωπίνης φύσεως. Και για τον πρώτο Αδάμ, πού λόγω της αμαρτίας καταπόθηκε από τον θάνατο και δια του θανάτου επέστρεψε στην γη, από οπού πλάσθηκε, είναι αναζώωσις και ανάπλασις και επάνοδος προς την αθάνατη ζωή.

Εκείνον λοιπόν στην αρχή κανένας άνθρωπος δεν τον είδε να πλάθεται και να παίρνει ζωή (αφού κανένας άνθρωπος δεν υπήρχε ακόμη εκείνη την ώρα). Όταν όμως έλαβε την πνοή της ζωής με το θείο εμφύσημα, πρώτη από όλους τους άλλους τον είδε μια γυναίκα (διότι ή Εύα στάθηκε ό πρώτος άνθρωπος μετά από εκείνον).

Με τον ίδιο τρόπο λοιπόν και τον δεύτερο Αδάμ, δηλαδή τον Κύριο, όταν ανίστατο από τους νεκρούς, κανένας άνθρωπος δεν τον είδε (αφού κανείς δικός του δεν παρευρισκόταν εκεί και οι στρατιώτες πού φύλαγαν το μνήμα, ταραγμένοι από τον φόβο, είχαν γίνει ωσει νεκροί). Μετά την ανάσταση όμως, πρώτη από όλους τους άλλους τον είδε μία γυναίκα, όπως ακούσαμε να μας ευαγγελίζεται σήμερα ό Μάρκος. Διότι λέγει: αναστάς ο Ιησούς πρωί πρώτη Σαββάτου εφάνη πρώτον Μαρία τη Μαγδαληνή.

Βέβαια ό Ευαγγελιστής φαίνεται σαν να δήλωσε σαφώς και την ώρα πού αναστήθηκε ό Κύριος, δηλαδή το πρωί, και ότι πρώτα εμφανίσθηκε στην Μαρία την Μαγδαληνή και ότι

εμφανίσθηκε την ίδια την ώρα της αναστάσεως. Όμως δεν λέει έτσι, όπως θα γίνει φανερό αν προσέξουμε λίγο. Διότι λίγο πιο πάνω και σε συμφωνία με τους άλλους Ευαγγελιστές λέγει κι αυτός ότι αυτή ή ίδια Μαρία έχοντας μαζί της και τις άλλες Μυροφόρες ήλθε και νωρίτερα στον τάφο και τον είδε αδειανό και έφυγε.

Αρα ό Κύριος αναστήθηκε πολύ νωρίτερα από το πρωί πού τον είδε αυτή. Επισημαίνοντας μάλιστα και την ώρα εκείνη ό Ευαγγελιστής, δεν είπε απλώς πρωί, όπως εδώ, αλλά λίαν πρωί. Επομένως ανατολή ηλίου ονομάζει εκεί το αμυδρό φως πού πρωτοεμφανίζεται στον ορίζοντα, το οποίο υπονοώντας και ό Ιωάννης λέγει ότι ή Μαρία ή Μαγδαληνή ήλθε πρωί σκοτίας έτι ούσης εις το μνημείον και είδε τον λίθον ηρμένον εκ του μνημείου.

Και κατά τον Ιωάννη, αυτή τότε δεν ήλθε μόνο προς το μνήμα, αλλά και έφυγε από το μνήμα, χωρίς να εχη δει ακόμη τον Κύριο. Διότι τρέχει και έρχεται προς τον Πέτρο και τον Ιωάννη και αναγγέλλει όχι ότι αναστήθηκε ό Κύριος, αλλά ότι τον πήραν από τον τάφο. Αρα δεν γνώριζε ακόμη την ανάστασι. Συνεπώς ή Μαρία δεν ήταν άπλα ή πρώτη στην οποία εμφανίσθηκε ό Κύριος, αλλά ή πρώτη μετά την πλήρη έλευση της ημέρας.

Υπάρχει λοιπόν κάτι πού αναφέρεται συγκεκριμένα από τους Ευαγγελιστές, το όποιο και θα αποκαλύψω στην αγάπη σας. Διότι το ευαγγέλιο της αναστάσεως του Κυρίου, πρώτη από όλους τους άλλους ανθρώπους, όπως ήταν και πρόπον και δίκαιο, ή Θεοτόκος το δέχθηκε από τον Κύριο και αυτή πριν από όλους Τον είδε αναστημένο και απόλαυσε τη θεία Του ομιλία. Και όχι μόνο τον είδε με τα μάτια της και τον άκουσε με τα αυτιά της, αλλά και άγγισε, πρώτη αυτή και μόνη, τα άχραντα πόδια Του, έστω κι αν δεν τα λένε φανερά όλα αυτά οί Ευαγγελιστές, μη θέλοντας να παρουσιάσουν την μητέρα σαν μάρτυρα της αναστάσεως και δώσουν έτσι αφορμή υποψίας στους απίστους.

Εμείς όμως τώρα με την χάρι του Άναστάντος ομιλούμε σε πιστούς και ή υπόθεσης της εορτής μας αναγκάζει να διευκρινίσουμε τα σχετικά με τις Μυροφόρες. Για αυτό, αφού μας παρέχει την άδεια του λόγου εκείνος πού είπε ουδέν κρυπτόν ό ου φανερόν γεννήσεται, θα κάνουμε ώστε και αυτό το κρυπτόν νά φανερωθή.

Μυροφόρες είναι λοιπόν οι γυναίκες που ακολουθούσαν μαζί με την Μητέρα του Κυρίου και παρέμειναν μαζί της κατά τον καιρό του σωτηρίου πάθους και φρόντισαν να αλείψουν με μύρα το σώμα του Κυρίου.

Τον καιρό δηλαδή που ο Ιωσήφ και ο Νικόδημος ζήτησαν και έλαβαν από τον Πιλάτο το δεσποτικό σώμα, το ξεκρέμασαν από τον σταυρό, το περιέκλεισαν σε σάβανα μαζί με πολύ παχύρρευστα αρώματα, το τοποθέτησαν μέσα σε λαξευτό μνημείο κι έβαλαν μία μεγάλη πέτρα πάνω στη θύρα του μνημείου, παρευρίσκονταν εκεί κατά τον Ευαγγελιστή Μάρκο και παρακολουθούσαν ή Μαρία ή Μαγδαληνή και ή άλλη Μαρία καθήμενες απέναντι του τάφου. Με την φράση και ή άλλη Μαρία υποδηλώνεται αναμφίβολα ή Θεομήτωρ.

Διότι αυτή εκαλείτο και Ιακώβου και Ίωση μήτηρ, επειδή εκείνοι ήταν γιοι του Ιωσήφ του Μνήστορος.

Δεν παρευρίσκονταν δε μόνο αυτές εκεί παρατηρώντας, όταν ενταφιάζονταν ο Κύριος, αλλά και άλλες γυναίκες, όπως εξιστόρησε ο Λουκάς γράφοντας: κατακολουθήσασι δε γυναίκες, αίτινες ήσαν συνεληλυθείαι ούτω εκ της Γαλιλαίος, εθεάσαντο το μνημείον και ως ετέθη το σώμα αυτού· ήσαν δε ή Μαγδαληνή Μαρία και Ιωάννα και Μαρία Ίακώβον και αι λοιποί συν αυταίς.

Αφού δε επέστρεψαν, λείει, αγόρασαν αρώματα και μύρα. Διότι ακόμη δεν είχαν καταλάβει ακριβώς ότι Αυτός είναι στ' αλήθεια ή οσμή της ζωής για όσους τον πλησιάζουν με πίστη (όπως ακριβώς είναι και οσμή θανάτου για όσους μένουν έως τέλους απειθείς), και οσμή ιματίων αυτού, δηλαδή του ιδίου του σώματος Του, είναι όπερ πάντα τα αρώματα και μύρον εκκενωθέν όνομα αυτώ, με το οποίο και γέμισε από θεία εύωδία την οικουμένη.

Αλλά ετοιμάζουν μύρα και αρώματα, άφ' ενός μεν για να τιμήσουν τον κείμενο νεκρό, άφ' ετέρου δε επινοώντας με το αίλιμμα αυτό και κάποια παρηγοριά γι' αυτούς που θα ήθελαν να παραμείνουν κοντά στο σώμα, καθώς αυτό θα ανέδιδε την δυσωδία της σήψεως.

Αφού λοιπόν ετοίμασαν τα μύρα και τα αρώματα, το μεν Σάββατο ησύχασαν κατά την εντολή . Διότι ακόμη δεν είχαν καταλάβει τα αληθινά Σάββατα ούτε είχαν γνωρίσει εκείνο το υπερευλογημένο Σάββατο που μεταβιβάζει την ανθρώπινη φύση μας από τα σπήλαια του Αδη στο ολόφωτο και θείο και ουράνιο ύψος.

Τη δε μια των Σαββάτων, όρθρου βαθέως, όπως λέγει ο Λουκάς, ήλθον επί το μνήμα, φέρουσαι α ετοίμασαν αρώματα. Ό δε Ματθαίος λέγει: όψε Σαββάτων, τη επιφωσκούση εις μίαν Σαββάτων και ότι δύο ήταν αυτές που προσήλθαν ενώ ο Ιωάννης: πρωί σκοτίας έτι ούσης και ότι μία, ή Μαγδαληνή Μαρία, ήταν αυτή που προσήλθε ο δε Μάρκος: λίαν πρωί της μιας Σαββάτων και ότι τρεις ήταν αυτές που προσήλθαν.

«Μίαν Σαββάτων» λοιπόν ονομάζουν όλοι οι ευαγγελιστές την Κυριακή. «Οψέ Σαββάτων» δε και «όρθρον βαθύν» και «λίαν πρωί» και «πρωί σκοτίας έτι ούσης» ονομάζουν περίπου τον χρόνο του όρθρου, όταν το φως είναι ανάμικτο με το σκοτάδι.

Είναι δε όρθρος από την στιγμή που θα αρχίσει να φωτίζει το ανατολικό μέρος του ορίζοντος προαναγγέλλοντας έτσι τον ερχομό της ημέρας. Αυτό το σημείο παρατηρώντας κανείς από μακριά, μπορεί να το δη να αρχίζει να ροδίζει με φως γύρω στην ενάτη ώρα της νυκτός, έτσι ώστε μέχρι την πλήρη ήμερα να υπολείπονται άλλες τρεις ώρες.

Βέβαια κατά κάποιο τρόπο, οι ευαγγελιστές φαίνονται να διαφωνούν μεταξύ τους, τόσο για την ώρα, όσο και για τον αριθμό των γυναικών. Κι αυτό, γιατί όπως είπα, και πολλές ήταν οι Μυροφόρες, και ήλθαν στον τάφο όχι μια φορά, αλλά και δεύτερη και τρίτη, και καθ' ομάδας μεν, άλλ' όχι πάντοτε οι ίδιες, και όλες μεν κατά τον όρθρο, όχι όμως την ίδια ακριβώς στιγμή ή Μαγδαληνή δε ξεχώρισε και ήλθε και πάλι μόνη της και έμεινε περισσότερο.

Λοιπόν κάθε ευαγγελιστής αναφέρει μία προσέλευση κάποιας ομάδος και παραλείπει τις άλλες. Όπως δε εγώ αναμετρώ και συμπεραίνω από όλους τους ευαγγελιστές και όπως το είπα και

προηγουμένως, πρώτη από όλες τις άλλες ήλθε στον τάφο του Υιού και Θεού της ή Θεοτόκος, έχοντας μαζί της και την Μαγδαληνή Μαρία. Και αυτό κυρίως το συμπεραίνω από τον ευαγγελιστή Ματθαίο.

Διότι αυτός λέγει: ήλθε ή Μαγδαληνή Μαρία και ή άλλη Μαρία (ή οποία ασφαλώς ήταν ή Θεομήτωρ) θεωρείσαι τον τάφον. Και ιδού σεισμός εγένετο μέγας· άγγελος γαρ Κυρίου καταβάς εξ ουρανού προσελθών απεκύλισε τον λίθον εκ της θύρας του μνημείου και εκάθητο επάνω αυτού· ην δε ή ιδέα αυτόν ως αστραπή και το ένδυμα αυτού λευκόν ώσει χιών· από δε του φόβου αυτού εσείσθησαν οί τηρούντες και εγένοντο ώσει νεκροί .

Όλες λοιπόν οί άλλες γυναίκες ήλθαν μετά τον σεισμό και την φυγή των φυλάκων και βρήκαν τον τάφο ανοιγμένο και τον λίθο παραμερισμένο.

Ενώ ή Παρθενομήτωρ ήταν εκεί την στιγμή πού γινόταν ό σεισμός και παραμεριζόταν ό λίθος και ανοιγόταν ό τάφος και παρευρίσκονταν οί φύλακες (αν και συγκλονισμένοι βέβαια από τον φόβο γι' αυτό και μετά τον σεισμό, μόλις συνήλθαν, κοίταξαν αμέσως πώς να φύγουν και έτσι ή Θεομήτωρ απολάμβανε πιο άφοβα τη θέα).

Έμενα δε μου φαίνεται ακόμη ότι γι' αυτήν πρώτη ανοίχθηκε εκείνος ό ζωηφόρος τάφος (διότι γι' αυτήν πρώτη και δι' αυτής όλα μας ανοίχθηκαν, όσα είναι επάνω στον ουρανό και όσα είναι εδώ κάτω στη γη) και ότι γι' αυτήν έλαμψε έτσι ό άγγελος ώστε αυτή δηλαδή, αν και ήταν ακόμη σκοτεινά, με πλούσιο το φως του αγγέλου, όχι μόνο τον τάφο να δη κενό, άλλα και τα εντάφια τακτοποιημένα, έτσι πού να μαρτυρούν με κάθε τρόπο την έγερση του ενταφιασθέντος.

Προφανώς δε ό ευαγγελιστής άγγελος ήταν αυτός ό ίδιος ό Γαβριήλ. Διότι μόλις την είδε να σπεύδει έτσι προς τον τάφο, αυτός πού παλιότερα της είχε πει, μη φόβου, Μαριάμ ευρες γαρ χάριν παρά τω Θεώ, σπεύδει και τώρα και κατεβαίνει να πει και πάλι το ίδιο στην Αειπάρθενο και να της ευαγγελιστεί την εκ νεκρών ανάστασι εκείνου πού γεννήθηκε άσπορος από αυτήν να σήκωση τον λίθο, να επιδείξη κενό τον τάφο και τα εντάφια και έτσι να την διαβεβαίωση για την χαρμόσυνη είδηση.

Διότι λέγει: αποκριθείς ό άγγελος είπε ταίς γυναιξί: μη φοβήσθε υμείς· Ιησούν ζητείτε τον εσταυρωμένον; ήγέρθη, ίδε ό τόπος όπου εκείτο ό Κύριος. Δηλαδή με αλλά λόγια: Αν και βλέπετε τους φύλακες συγκλονισμένους από τον φόβο, εσείς όμως μη φοβήσθε. Διότι γνωρίζω ότι ζητείτε τον Ιησούν, πού σταυρώθηκε.

Σηκώθηκε, δεν βρίσκεται εδών. Διότι αυτός, όχι μόνο δεν κρατιέται από του αδη και του θανάτου και του τάφου τις κλειδαριές και τους μοχλούς και τις σφραγίδες, άλλα είναι και Κύριος ημών των αθανάτων και ουρανίων αγγέλων και μόνος αυτός είναι Κύριος του σύμπαντος. Διότι, λέγει, ίδετε τον τόπον όπου εκείτο ό Κύριος και ταχύ πορευθείσαι είπατε τοις μαθηταίς αυτού ότι ηγέρθη από των νεκρών.

Εξελθούσαι δε, λέγει, μετά φόβου και χαράς μεγάλης. Έμενα μου φαίνεται και πάλι ότι τον μεν φόβο τον είχαν ακόμη ή Μαγδαληνή Μαρία και οί άλλες γυναίκες πού είχαν έως τότε συγκεντρωθεί. Διότι αυτές δεν κατάλαβαν την σημασία των λόγων του αγγέλου ούτε μπόρεσαν να προλάβουν καλά-καλά το φως, ώστε να δουν και να αντιληφθούν με ακρίβεια το γεγονός.

Ενώ την μεγάλη χαρά την δέχθηκε ή Θεομήτωρ, διότι κατενόησε τα λόγια του αγγέλου και δόθηκε ολόκληρη σ' εκείνο το φως (ως άκρως κεκαθαρμένη πού ήταν και θεϊκώς κεχαριτωμένη) και από όλα αυτά γνώρισε με βεβαιότητα την αλήθεια και πίστεψε στον αρχάγγελο, αφού αυτός και από πολύ παλιότερα της είχε φανεί αξιόπιστος με τα έργα. Πώς άλλωστε από τέτοια γεγονότα στα όποια παρευρέθηκε, να μη καταλάβει ή θεόσοφος Παρθένος το τι είχε συντελεστεί;

Όταν είδε σεισμό, και μάλιστα μεγάλο; Όταν είδε άγγελο να κατεβαίνει από τον ουρανό, και μάλιστα αστραποβόλο; Όταν είδε τη νέκρωση των φυλάκων και του λίθου την μετακινήση και

την κένωση του τάφου και το μεγάλο θαύμα των ενταφίων, που παρέμεναν αξετύλιχτα και συγκρατημένα από την σμύρνα και την αλόη και φαίνονταν σαν αδειανά από το σώμα; κι όταν ακόμη είδε την χαρμόσυνη εμφάνιση και αγγελία του αγγέλου προς αυτήν;

Αλλά αφού βγήκαν έξω μετά από αυτήν την χαρμόσυνη είδηση, ή μεν Μαγδαληνή Μαρία, σαν να μην είχε καν ακούσει τον άγγελο (αφού άλλωστε κι εκείνος δεν μίλησε γι' αυτήν), διαπιστώνει μόνο την κένωση του τάφου, χωρίς καθόλου να ενδιαφερθεί για τα εντάφια, και τρέχει προς τον Σίμωνα Πέτρο και τον άλλο μαθητή, όπως λέγει ο Ιωάννης.

Ή δε Θεομήτωρ Παρθένος, αφού ενώθηκε με άλλο όμιλο γυναικών, επέστρεψε πάλι εκεί από όπου είχε έλθει. Και ιδού, όπως λέγει ο Ματθαίος, ο Ιησούς υπήντησεν αυτοίς λέγων, χαίρετε. Βλέπετε λοιπόν ότι πριν κι από την Μαγδαληνή Μαρία ή Θεομήτωρ είδε αυτόν που για την σωτηρία μας έπαθε σωματικά και ενταφιάστηκε και αναστήθηκε;

Αί δε προσελθούσαι, λέγει, εκράτησαν αυτού τους πόδας και προσεκύνησαν αύτω. Όπως δε, όταν ή Θεοτόκος άκουσε μαζί με την Μαγδαληνή Μαρία την χαρμόσυνη είδηση της αναστάσεως από τον άγγελο, μόνη αυτή κατάλαβε την σημασία εκείνων των λόγων, Έτσι και τώρα, που ήταν μαζί με τις άλλες γυναίκες, όταν συνάντησε τον Υιό και Θεό της, πρώτη από όλες τις άλλες είδε και αναγνώρισε τον άναστάντα και προσπίπτοντας άγγισε τα πόδια του και έγινε απόστολος του προς τους Αποστόλους.

Ότι δε ή Μαγδαληνή Μαρία δεν ήταν μαζί με τη Μητέρα του Θεού, όταν την συνάντησε και της εμφανίσθηκε και της μίλησε ο Κύριος, καθώς επέστρεφε από τον τάφο, το διδασκόμαστε από τον Ιωάννη.

Διότι λέει: τρέχει αυτή προς Σίμωνα Πέτρο και προς τον άλλον μαθητή όν εφίλη ο Ιησούς και λέγει αυτοίς: ήραν τον Κύριον εκ του μνημείου και ουκ οίδαμεν πού έθηκαν αυτόν. Αν πράγματι τον είχε δει και τον είχε αγγίσει με τα χέρια της και τον είχε ακούσει να μιλά, πώς θα έλεγε τέτοια πράγματα; ότι δηλαδή τον σήκωσαν και τον μετέθεσαν, το που όμως δεν το γνωρίζουμε; Άλλα και μετά το τρέξιμο του Πέτρου και του Ιωάννη προς τον τάφο και την εκεί θέα των οθονίων και την επιστροφή τους λέγει: Μαρία δε ειστήκει προς τω μνημείω κλαίουσα έξω.

Βλέπετε ότι όχι μόνο δεν τον είχε δει ακόμη, αλλά ούτε και εξ ακοής δεν είχε πληροφορηθεί τίποτε; Και όταν την ρώτησαν οι εμφανισθέντες άγγελοι: γύναι, τι κλαίεις, εκείνη αποκρίνεται και πάλι σαν να επρόκειτο για νεκρό. Και όταν πάλι στράφηκε και είδε τον Ιησού, ούτε και τότε δεν κατάλαβε, άλλα ερωτώμενη από αυτόν γιατί κλαίει απαντά παρομοίως.

Εως ότου εκείνος καλώντας την με το όνομα της , της έδειξε ότι είναι αυτός ο ίδιος. Τότε λοιπόν προσπίπτοντας και αυτή και ζητώντας να προσφέρει τον ασπασμό στα πόδια του, άκουσε από αυτόν τις λέξεις: μη μου άπτου.

Από το όποιο μαθαίνουμε ότι, όταν προηγουμένως φάνηκε στην Μητέρα και τις γυναίκες πού ήταν μαζί της, σε εκείνη μόνη επέτρεψε να αγγίσει τα πόδια του (παρ' όλο πού ο Ματθαίος το αναφέρει αυτό γενικά και για τις άλλες γυναίκες, μη θέλοντας για τον λόγο πού είπαμε στην αρχή να προβάλει φανερά την Μητέρα σ' ένα τέτοιο θέμα).

Και αφού πρώτη ήλθε στον τάφο ή αειπάρθενος Μαρία και πρώτη δέχθηκε το μήνυμα της αναστάσεως, έπειτα ήλθαν και άλλες, πού ήταν πολλές μαζί, και είδαν κι εκείνες τον λίθο μετατοπισμένο και άκουσαν τους αγγέλους και, καθώς επέστρεφαν μετά από αυτό το άκουσμα και την θέα, διαμοιράστηκαν.

Άλλες, όπως λέγει ο Μάρκος, έφυγαν από του μνημείου και ειχεν αύτάς φόβος και έκστασις και ουδενί ουδέν ειπών, εφοβούντο γαρ. Άλλες ακολούθησαν την Μητέρα του Κυρίου, οι οποίες και αξιώθηκαν της θέας και συνομιλίας του Δεσπότη.

Ή δε Μαγδαληνή πήγε στον Πέτρο και τον Ιωάννη, μαζί με τους οποίους έρχεται και πάλι αυτή μόνη προς τον τάφο. Κι όταν εκείνοι αναχώρησαν, αυτή παραμένοντας εκεί αξιώνεται της θέας

του Δεσπότη και αποστέλλεται και αυτή προς τους Αποστόλους και έρχεται πάλι προς αυτούς, για να αναγγείλει σε όλους, όπως λέγει ο Ιωάννης, ότι έώρακε τον Κύριον και ταύτα ειπεν αυτή.

Αυτή λοιπόν ή εμφάνισις λέγει και ο Μάρκος ότι έγινε το πρωί, δηλαδή κατά την πλήρη έναρξη της ημέρας και αφού είχε περάσει ολόκληρος ο όρθρος, χωρίς όμως να ισχυρίζεται ότι τότε έγινε και ή ανάστασις του Κυρίου ή πρώτη εμφάνισις του.

Λοιπόν έχουμε τώρα τα περί των Μυροφόρων εξηγημένα με σαφήνεια, καθώς και την περί αυτών συμφωνία των τεσσάρων Ευαγγελιστών που ζητούσαμε στην αρχή. Οι δε μαθητές, όταν κατ' αυτή την ίδια μέρα της αναστάσεως άκουσαν από τις Μυροφόρες και τον Πέτρο και τον Λουκά και τον Κλεόπα ότι ο Κύριος ζή και τον είδαν, απίστησαν.

Γι' αυτό και ονειδίζονται από αυτόν, όταν υστέρα τους εμφανίσθηκε, καθώς ήταν συγκεντρωμένοι. 'αφού δε μέσω πολλών προσώπων και με πολλούς τρόπους φανέρωσε τον εαυτό του ότι ζή, όχι μόνο πίστεψαν όλοι, αλλά και κήρυξαν παντού: Εις πάσαν την Γήν έξήλθεν ο φθόγγος αυτών και εις τα πέρατα της οικουμένης τα ρήματα αυτών, του Κυρίου συνεργούντος και τον λόγον βεβαιούντος δια των επακολουθούντων σημείων.

Διότι, έως ότου κηρυχθεί ο λόγος σε όλη τη γη, τα θαύματα ήταν αναγκαιότατα.

Και χρειάζονται μεν σημεία και υπερφυσικά θαύματα, για να φανεί και να βεβαιωθεί ή αλήθεια του κηρύγματος. Χρειάζονται δε «σημεία», όχι όμως και υπερφυσικά θαύματα, για να φάνουν εκείνοι που δέχθηκαν τον λόγο κατά πόσον δηλαδή πίστεψαν με βεβαιότητα. Και ποια είναι αυτά τα «σημεία»;

Τα σημεία των έργων. Διότι λέγει: δείξον μοι την πίστιν σου εκ των έργων σου, και τίς πιστός, δειξάτω εκ της καλής αναστροφής τα έργα αυτού. Διότι ποιος να πιστεύση για κάποιον, ότι έχει πράγματι θείους και μεγάλους και υψηλούς και θα λέγαμε ουράνιους λογισμούς (που ακριβώς τέτοια είναι ή ευσέβεια), όταν αυτός επιδίδεται σε έργα ανήθικα και είναι προσηλωμένος στη γη και στα γήινα;

Δεν ωφελεί λοιπόν τίποτε, αδελφοί, το να λέγει κανείς ότι έχει πίστη θεϊκή και να μην εχη έργα που να ταιριάζουν στην πίστη του. τι ωφέλησαν οί λαμπάδες στις μωρές παρθένες, την στιγμή που δεν είχαν έλαιο, έργα δηλαδή αγάπης και συμπαθείας; τι ωφέλησε σ' εκείνον τον πλούσιο, που τηγανίζόταν στην άσβεστη φλόγα εξ αιτίας της ασυμπαθείας του προς τον Λάζαρο, το ότι κάλεσε τον Αβραάμ «πατέρα»; τι ωφέλησε σ' εκείνον τον άνθρωπο, που δεν είχε αποκτήσει δια των καλών έργων ένδυμα κατάλληλο για τον θείο γάμο και τον νυμφώνα εκείνο της αφθαρσίας, ή δήθεν ευπείθεια προς την πρόσκληση;

Προσκληθήκε μεν και προσήλθε (διότι αναμφιβόλως πίστεψε) και παρεκάθησε μαζί με τους αγίους εκείνους συνδαιτυμόνες. Όταν όμως ξεσκεπάστηκε και καταισχύνηκε, γιατί ήταν ντυμένος την αθλιότητα των ηθών και των πράξεων του, δένεται χωρίς έλεος χειροπόδαρα και ρίχνεται στη γέεννα του πυρός, όπου είναι ο κλαυθμός και ο βρυγμός των οδόντων.

Αυτήν είθε να μη την δοκιμάσει κανένας από μας που καλούμεθα Χριστιανοί, αλλά επιδεικνύοντας βίο ανάλογο προς την πίστη μας, να εισέλθουμε στον νυμφώνα της άφθαρτης ευφροσύνης και να ζήσουμε αιωνίως μαζί με τους Αγίους εκεί όπου είναι ή κατοικία όλων των ευφραينوμένων. Αμήν.

(ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ. ΤΕΥΧΟΣ 6).

Εκτύπωση: <https://www.imdleo.gr/diaf/2020/myrofor.pdf>